

**ІНВЕСТИЦІЙНО-ІНОВАЦІЙНІ
ЗАСАДИ РОЗВИТКУ НАЦІОНАЛЬНОЇ
ЕКОНОМІКИ В РИНКОВИХ УМОВАХ**

**МАТЕРІАЛИ
МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ**

**Ужгород-Мукачево
24-25 квітня 2015 року**

Міністерство освіти і науки України
Ужгородський торгово-економічний інститут Київського
національного торгово-економічного університету
Мукачівський державний університет
Карпатський університет ім. Августина Волошина
ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М.І. Долішнього НАН
України»
ДВНЗ «Ужгородський національний університет»
Пряшівський університет в Пряшеві (Словаччина)
Вища школа м.Нірєдьгаза (Угорщина)
Технічний університет м.Габрово (Болгарія)

**ІНВЕСТИЦІЙНО-ІННОВАЦІЙНІ ЗАСАДИ РОЗВИТКУ
НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ В РИНКОВИХ УМОВАХ**

МАТЕРІАЛИ
МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

Ужгород-Мукачево
24-25 квітня 2015 року

Інвестиційно-інноваційні засади розвитку національної економіки в ринкових умовах: Матеріали міжнародної науково-практичної конференції, 24-25 квітня 2015 року / Ред. кол.: Лендел М.А. (гол. ред.) та ін. – Ужгород-Мукачево: Вид-во «Карпатська вежа», - 492 с.

У збірнику представлено тези доповідей учасників Міжнародної науково-практичної конференції «Інвестиційно-інноваційні засади розвитку національної економіки в ринкових умовах». Розглядаються питання інвестиційно-інноваційного розвитку економіки, досліджуються теоретичні та практичні аспекти інвестиційно-інноваційної діяльності на національному та регіональному рівнях, проблеми удосконалення системи управління виробництвом на інноваційній основі та розвитку підприємництва і сільських територій, використання інструментів менеджменту, маркетингу та фінансово-облікового забезпечення інвестиційно-інвестиційних процесів. Значну увагу приділено моделюванню економічного зростання регіонів.

Видання розраховане на науковців, спеціалістів, викладачів, аспірантів та студентів, які займаються проблемами розвитку економіки.

Редакційна колегія:

Лендел М.А. - член-кореспондент НААН України, д.е.н., професор,
Гаврилко П.П. – к.е.н., професор, **Черничко Т.В.** – д.е.н., професор,
Проскура В.Ф. – д.е.н., професор, **Пітюлич М.І.** – д.е.н., професор,
Химинець В.В. – д.е.н., професор, **Чучка І.М.** – к.е.н., доцент, **Лендел О.Д.**

Відповідальність за достовірність фактів, власних імен, цитат, цифр та інших відомостей несуть автори публікацій.

© Ужгородський торгово-економічний інститут КНТЕУ, 2015

© Мукачівський державний університет, 2015

**РОЗДІЛ 1. ІНВЕСТИЦІЙНО-ІННОВАЦІЙНІ НАПРЯМИ РОЗВИТКУ
НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ**

Богуцька О.А. Формування інвестиційного капіталу підприємств на фондовому ринку	15
Брицький Р.М. Інвестиційно-інноваційні засади розвитку національної економіки в ринкових умовах і проблеми зміцнення її економічної безпеки	17
Брітченко І.Г. Інноваційно-інвестиційні засади розвитку банківської системи України в умовах інтеграції до ЄС	19
Брітченко І.Г., Князевич А.О. Структурні ринку інновацій	21
Брітченко І.Г., Плисюк Т.Г. Шляхи активізації інвестиційно-інноваційної діяльності у агропромисловому комплексі	24
Бухун Ю.В. Аналіз розвитку високих технологій в розвинених країнах. Досвід для України	27
Вовк М.В., Франчук І.Б. Організаційно-економічний механізм формування та забезпечення інвестиційної привабливості сільськогосподарських підприємств	29
Гаврилко П.П., Колодійчук А.В. Стан та перспективи розвитку технополісу «П'ятихатки» як передової інноваційної структури України	31
Гегедош К.В. Міжнародний франчайзинг як один із засобів виходу українських підприємств із кризового стану	33
Деделюк К.Ю. Національне інвестиційне середовище: регіональний вимір	36
Жукова Л.М., Дем'янова К.А. Механізм реалізації інвестиційної політики держави в контексті модернізації національної економіки	38
Замрига А.В. Формування системи управління інноваційними процесами в аграрному секторі	40
Ігнатова О.А. Інвестування коштів у реструктуризацію неплатоспроможних банків	42
Коваленко О.В. Концептуальний підхід до побудови моделі інноваційного розвитку продовольчого комплексу	44
Козик І.М. Джерела фінансування та роль капітальних інвестицій в Україні	46
Краус Н.М. Формування «інноваційного коридору» в процесі інституціоналізації інноваційної економіки в рамках моделі «9і»	49
Кужельєв М.О., Брітченко І.Г., Стабіас С.М. Розвиток ринку	

Светуцьков, С. Г. Светуцьков. – Ульяновск : Изд-во УлГТУ, 2010. – 128 с.

2. Кузнецова С. А. Развитие инновационного рынка как механизм распространения наукоемкой продукции : моногр. / С. А. Кузнецова, В. Д. Маркова. – Новосибирск, 2002. – 107 с.

3. Федулова Л. І. Економіка знань : підруч. / Л. І. Федулова. – НАН України ; Ін-т екон. та прогноз. НАН України. – К., 2009. – 600 с.

4. Петрова І. Л. Становлення ринку інновацій в контексті економічної безпеки України [Електронний ресурс] / І. Л. Петрова. – Ефективна економіка. – № 8. – 2013. – Режим доступу : <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=2221>.

УДК 005.936.3:330.341.1

І.Г. БРИТЧЕНКО

д.е.н., проф., професор кафедри фінансів,
Ужгородський торгово-економічний інститут КНТЕУ, м. Ужгород

Т.Г. ПЛИСЮК

здобувач кафедри менеджменту,
Рівненський державний гуманітарний університет, м. Рівне

ШЛЯХИ АКТИВІЗАЦІЇ ІНВЕСТИЦІЙНО-ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У АГРОПРОМИСЛОВОМУ КОМПЛЕКСІ

Агропромисловий комплекс формує продовольчу і економічну безпеку країни, а також трудовий потенціал сільських територій. У сучасних умовах ефективний розвиток агропромислового комплексу пов'язаний із пошуком джерел залучення інвестицій, освоєнням новітніх технологій, впровадженням новацій, використанням наукових винаходів та розробок, сучасних систем організації управління.

Україна продовжує перебувати під тиском негативних чинників, пов'язаних із воєнними діями, які не сприяють формуванню позитивного інвестиційного клімату, в тому числі і в агропромисловому комплексі. За даними Міністерства аграрної політики у 2014 році відбувся рекордний за обсягами відтік іноземних інвестицій в аграрному секторі, який становив 496 млн. дол.

Окрім того, сучасна аграрна політика держави характеризується неефективністю бюджетного інвестування інноваційних проєктів агроформувань, недосконалістю механізмів та схем отримання і розподілу бюджетних коштів, постійним порушенням бюджетної дисципліни, обмеженістю та недоступністю одержання бюджетних коштів для переважної частини малих економічних суб'єктів агросфери [1].

Необхідно зазначити, що на сьогоднішній день на формування інноваційної активності в АПК значний негативний вплив має розрив зв'язків на міжгалузевому рівнях. Найслабкішою та найскладнішою ланкою

агропромислового комплексу у інноваційній діяльності є сільське господарство, оскільки має ряд специфічних особливостей функціонування та значну залежність від природних факторів. Слабке технічне оновлення сільського господарства, як визначальної ланки агропромислового комплексу, пов'язане, перш за все, з низькою дохідністю та з диспаритетом цін на сільськогосподарську продукцію і сільськогосподарською технікою.

Ступінь використання інновацій у агропромисловому комплексі залишається на надзвичайно низькому рівні: із загального числа завершених, прийнятих, оплачених державою та рекомендованих до впровадження у прикладних науково-технічних розробок лише 2–3% реалізуються у великих обсягах і на обмежених земельних площах, 4–5% – в одному-двох господарствах, до 40–50% закінчених науково-технічних розробок залишаються незатребуваними, що, перш за все, пов'язане із незадовільним фінансово-економічним станом суб'єктів господарювання [2].

Також, важливу роль у створенні сприятливого інвестиційного клімату відіграє організаційно-інформаційне забезпечення активізації інвестиційної діяльності. Сучасна система формування і передачі інформації (знань), не дивлячись на чисельну кількість наукових, освітніх і консультативних установ, не відповідає потребам підприємств АПК і потенційних інвесторів. Серед причин, що обумовлюють існуючий стан слід виокремити: 1) нескординованість дій наукових і освітніх установ; 2) хронічне недофінансування науково-технічних робіт по сільськогосподарських науках; 3) слабку співпрацю підприємств АПК з науковими, дослідницькими і освітніми установами; 4) відсутність систематичної діяльності з пошуку і впровадження виробничих новацій. Відмічені недоліки, у поєднанні з недосконалим нормативно-правовим забезпеченням, є істотними перешкодами активізації інвестиційної діяльності підприємств [3, с. 4].

Взаємодія між бізнесом та науково-дослідними організаціями не є системною та регулярною, а тому не може суттєво впливати на економічний розвиток АПК країни. Понад 60 % аграрних підприємств при впровадженні інновацій розраховують лише на власні сили. Тому, для активізації інноваційно-інвестиційних процесів в агропромисловому виробництві необхідно:

1) чітка координація дій модернізації усіх галузей АПК шляхом впровадження ефективної раціональної системи державного регулювання;

2) підвищення рівня менеджменту агропромислових підприємств (за даними Всесвітнього банку, національне багатство розвинених країн тільки на 5 % складають природні ресурси, на 18 % матеріальний та виробничий капітал, а 77 % займає знання та вміння розпоряджатися ними);

3) формування нормативно-правової бази для забезпечення розвитку інвестиційно-інноваційних процесів шляхом удосконалення та модернізації державної інноваційної політики;

4) подальший розвиток тісної співпраці підприємств АПК із розвиненими країнами у напрямку інвестування інноваційних процесів, створення спільних підприємств;

5) посилення державної підтримки інноваційної діяльності в агропромисловому виробництві, спрямовуючи інвестиційні ресурси на виконання довгострокових інноваційних проєктів у формі надання субсидій, субвенцій, бюджетних позик, кредитів державних банків, податкових пільг;

6) розробка методичних підходів до діагностики та фільтрації інноваційних проєктів, які будуть спрямовані на конкурсне фінансування для створення конкурентного середовища серед наукових організацій;

7) зниження диспаритету цін між продукцією промисловості та сільського господарства, шляхом створення чіткого механізму розподілу та збільшення адресного фінансування сільськогосподарських підприємств, підвищення ефективності використання коштів, прискорення темпів зростання сільського виробництва та подальший його розвиток в рамках членства в СОТ в межах «зеленого кошику»;

8) створення прозорості та доступності у питаннях власності, особливо на природні ресурси.

Активізація інвестиційно-інноваційної діяльності у агропромисловому комплексі забезпечить необхідні обсяги та структуру іноземних матеріальних та фінансових джерел, підвищить результативність та ефективність інноваційних проєктів. Отже, рівень економічного підйому і стабілізація розвитку агропромислового комплексу, перш за все, залежить від активізації інвестиційно-інноваційної діяльності. Створення економічних та інших передумов для припливу іноземних інвестицій в аграрний сектор є важливим елементом державної аграрної політики.

Перелік використаних джерел:

1. Федун І. Л. Пріоритети підвищення інноваційно-інвестиційної активності в агропромисловому виробництві України АПК [Електронний ресурс] / І. Л. Федун. – Ефективна економіка. – № 1. – 2014. – Режим доступу : <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=2691>.

2. Онишко С. В. Фінансове забезпечення інноваційної діяльності : навч. посіб. / С. В. Онишко, Т. В. Паситко, К. І. Швабій. – К. : КНТ, 2008. – 256 с.

3. Ладник О. В. Темпи інноваційного розвитку АПК як фактор забезпечення інвестиційної активності підприємств / О. В. Ладник // Наука в інформаційному просторі : матеріали VI Міжнар. наук.-практ. конф., 16–17 верес. 2010 р. : в 5 т. – Д. : Біла К.О. –С. 3–4.

Ю. В. БУХУН

здобувач кафедри міжнародної економіки,
Національний технічний університет України
«Київський політехнічний інститут», м. Київ

АНАЛІЗ РОЗВИТКУ ВИСОКИХ ТЕХНОЛОГІЙ В РОЗВИНЕНИХ КРАЇНАХ. ДОСВІД ДЛЯ УКРАЇНИ

Світовий досвід розвинених країн переконливо доводить як ефективність, так і неминучу закономірність інноваційного шляху розвитку, який є запорукою в забезпеченні економічної безпеки і зниженні залежності від конкуренції світового ринку. Без рішучої зміни «вектору розвитку» неминуче відставання України від світових лідерів, які займають міцні позиції в глобальному інноваційному просторі. Ухвалення і дотримання Україною курсу інноваційного виклику дозволить, в першу чергу, подолати надмірну залежність від експорту сировини, закласти міцний фундамент конкурентоспроможної економіки наукомістких виробництв і високих технологій, а також вирішити соціально-економічні проблеми розвитку країни.

Але на сьогоднішній день темпи і результати інноваційного та технологічного розвитку України не можуть вважатися задовільними. Причини низької інноваційної активності в Україні пов'язані з цілою низкою проблем.

По-перше, скорочується чисельність персоналу, зайнятого в дослідженнях і розробках. Так за період 2000–2013 рр. темп зростання даного показника в Україні склав 0,82 [1]. Низький рівень оплати праці наукових співробітників (в 6 разів менше, ніж в США) [2] і престиж професії не забезпечує приплив молодих кадрів. Розвинені країни забезпечують науково-дослідницьку роботу через різні форми державної, недержавної та спільної підтримки. Також в провідних наукових країнах використовують показники науково-ділової активності (кількість публікацій та цитованість) для формування фондів підтримки науковців. Так, станом на 2013 рік, найбільший рівень наукової активності зафіксовано у США, Китаї, Японії, Великобританії, Німеччині, Франції, Канаді, Італії, Південній Кореї [3].

По-друге, гостро стоїть проблема інтелектуальної та бізнес-міграції, яка безпосередньо корелює з питанням відтоку фахівців з сфери досліджень і розробок. Так 30% від загального числа емігрантів з України в 2013 році були висококваліфікованими працівниками [4]. Істотною є відмінність нашої країни від багатьох розвинених країн світу: відтік винахідників не супроводжується їх зворотним припливом. Аналогічну ситуацію можна спостерігати в Індії, Ізраїлі, Бразилії, Італії. Відтік професійних кадрів негативно впливає на темпи зростання економіки країни, знижує якість людського капіталу в сфері інновацій, у високотехнологічних галузях.

**«ІНВЕСТИЦІЙНО-ІННОВАЦІЙНІ ЗАСАДИ РОЗВИТКУ
НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ В РИНКОВИХ УМОВАХ»**

24-25 квітня 2015 року

Збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції

Редактор випуску: *Лендел Михайло Андрійович*
Відповідальні за випуск: *Чучка Іван Михайлович,*
Лендел Олег Дмитрович

Верстка: *Лендел Олег Дмитрович*

Оригінал-макет виготовлено в
Редакційно-видавничому відділі
Мукачівського державного університету
89600, м. Мукачеве, вул. Ужгородська, 26
Телефон/факс (03131) 2-11-09
© Мукачівський державний університет, 2015

Здано в набір до друку 15.04.2015 р.
Формат 148/210. Папір офсетний. Друк на різнографі.
Гарнітура Times New Roman
Тираж 300 прим.

Адреса видавництва:
Видавництво «Карпатська Вежа»,
вул. Миру, 10, м. Мукачеве, Закарпатська обл., 89600
тел.: (03131) 2-20-02
Свідоцтво про внесення до Державного реєстру України суб'єктів
видавничої справи серія ЗТ № 10 від 20.03.2001 р.